

Agencija za
strukovno obrazovanje
i obrazovanje odraslih

AGENCIJA ZA STRUKOVNO OBRAZOVANJE I OBRAZOVANJE ODRASLIH

SREDNJA ŠKOLA ZLATAR

19. DRŽAVNO NATJECANJE

SREDNJIH STRUKOVNIH ŠKOLA

U OBRAZOVNOM SEKTORU

PROMET I LOGISTIKA

BILTEN br. 1

Šibenik, 22. - 24. travnja 2015.

SADRŽAJ

O natjecanju	3
Riječ ravnateljice	4
Hrvatsko zagorje – bajka na dlanu	5
Državno povjerenstvo za provedbu natjecanja	8
Program održavanja državnoga natjecanja	9
Popis natjecatelja	10
Popis tema za samostalne radove	17
Moda naših prabaka i pradjedova	18
Zagorski recepti	19
Ves Gad	20
Ekohimna Srednje škole Zlatar - Življenje	21
Naši ekoprojekti	22
Impressum	23

O NATJECANJU

Natjecanje u zanimanjima promet i logistika ove godine slavi 19. rođendan. Ministarstvo znanosti i obrazovanja i Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih prepoznali su značaj ovog natjecanja u svrhu promicanja struke u obrazovnom sektoru promet i logistika.

Važnost ovih zanimanja za naše društvene odnose, odnosno gospodarstvo, iznimna je i predstavlja temelj razvoja jedne lokalne zajednice, a i države u cjelini. Bez dobrog prometa – cestovnog, željezničkog, zrakoplovnog i pomorskog, nema prometa ljudi, roba i usluga. U današnje vrijeme bez dobrog prijenosa informacija mobilnim komunikacijama, internetom ili poštom i dobre logistike, nema razvoja gospodarstva ni društvenih odnosa između ljudi, tvrtki, ustanova i drugih institucija te država. Međunarodni odnosi, industrijski razvoj, globalizacija, „svijet u malom“ danas su gotovo nemjerljivi u odnosu na stanje prometa i logistike u prošlosti. Stalni razvoj i znanstvena postignuća zahtijevaju modernizaciju školskih kurikuluma kako bi zanimanja u ovom sektoru bila atraktivna i opravdala svoje postojanje.

Ovo natjecanje prilika je da učenici pokažu sve što znaju; svoja postignuća i vještine, a daljnja nadogradnja slijedi u njihovom budućem radu i nastavku školovanja. Za nastavnike natjecanje je prilika da razmijene svoja iskustva i znanje za dobrobit svojih škola i učenika.

Organizacijski odbor ovog natjecanja želi svim sudionicima ugodan boravak i puno sreće u radu.

ORGANIZACIJSKI ODBOR

NAPOMENA: Izrazi koji se u ovom biltenu koriste u muškom rodu neutralni su i odnose se na osobe oba spola.

RIJEČ RAVNATELJICE

Poštovane kolegice i kolege, drage natjecateljice i natjecatelji, dobro došli na Državno natjecanje u obrazovnom sektoru prometa i logistike.

Natječu se učenici u sektoru prometa i logistike, i to:

- tehničar cestovnog prometa
- vozač motornog vozila
- tehničar za logistiku i špediciju
- tehničar za željeznički promet
- tehničar PT prometa
- zrakoplovni prometnik
- pomorski nautičar.

Natjecanje sadrži vrlo zahtjevna gradiva koja se propituju u različitim disciplinama; rješavanju zadataka objektivnog tipa, praktičnoj primjeni strukovnih znanja i prezentaciji samostalnog rada.

Provjera stručno-teorijskih znanja i njihove primjene provodi se u pojedinim disciplinama u više nastavnih područja i zahtijeva od natjecatelja operativno znanje njihove struke. Nastavnici mentori uz zajednički rad s učenikom imaju vrlo tešku zadaću usustaviti znanje, odvojiti bitno od nebitnog i, svakako, motivirati i potaknuti učenika da pokaže ono najbolje od sebe. Nastavnici često, i izvan svojih redovitih obveza, nesebično ulažu svoje vrijeme kako bi svoj rad zajedno s učenikom podvrgli vanjskom vrednovanju, odnosno objektivnom sudu. Zato je ovo prilika da im iskreno zahvalimo na svemu što čine u odgojnom i obrazovnom smislu u svojoj struci.

I na kraju, svim učenicima, mentorima, Državnom povjerenstvu puno uspjeha u radu sa željom da natjecanje prođe u radosti, druženju i prijateljstvu.

RAVNATELJICA

Zdenka Rogina, dipl.iur.

HRVATSKO ZAGORJE – BAJKA NA DLANU

Krapinsko-zagorska županija nalazi se u sjeverozapadnom dijelu Republike Hrvatske. Zasebna je geografska cjelina koja se pruža od vrhova Maclja i Ivanščice na sjeveru do Medvednice na jugoistoku. Zapadna granica, ujedno i državna granica s Republikom Slovenijom, rijeka je Sutla, a istočna je granica porječje rijeke Krapine i Lonje.

Kad biste tražili mjesto za život primjeren čovjeku, mimo industrijskih i urbanih sklopova svijeta u kojem živimo, zacijelo biste među mnogima odabrali upravo Hrvatsko zagorje. Oaza je to sačuvane prirode, zelenila, čistoga zraka i blagih i zdraviju ljekovitih voda. Kulturno nasljeđe feudalizma na ovom području čini sklad arhitekture mnoštva burgova i dvoraca s idiličnošću prirode. Gastroturizam, agroturizam, hodočasnički turizam, kulturni spomenici dio su izuzetno bogate turističke ponude Hrvatskoga zagorja.

19. Državno natjecanje učenika u obrazovnom sektoru prometa i logistike

Grad Zlatar s oko 6000 stanovnika kao jedinica lokalne samouprave objedinjuje 19 naselja koja gravitiraju Zlataru kao najvećem naselju.

Zlatar je gradić smješten u sjeveroistočnom dijelu Krapinsko-zagorske županije, s južne strane Ivanšćice. Spominje se još krajem 13. stoljeća kao posjed Zlatharia. Godine 1433. borkovečki vlastelin Grgur Fodroczy od kralja Matije Korvina dobiva pravo održavanja sajмова u Zlataru, a 25. lipnja 1659. to je pravo Zlataru dodijelio kralj Leopold. Sajam se održava još i danas. U 19. stoljeću Zlatar se afirmirao kao upravno, političko, kulturno i gospodarsko središte.

Danas je Zlatar mjesto u kojem djeluju mnoge institucije. Malo i srednje poduzetništvo čini okosnicu gospodarskog razvoja. Osnovna škola, knjižnica, galerija, radijska postaja, brojne udruge, prigodne manifestacije, a među njima najznačajnija Dani kajkavske riječi, čine život Zlatara mjestom ugodnog življenja. Tu je i Srednja škola.

Srednja škola Zlatar nastavlja podužu tradiciju nekadašnjeg srednjoškolskog obrazovanja u Zlataru. Današnja škola započela je s radom gimnazijskih odjeljenja 1991. godine. U to vrijeme bila je dio Srednje škole Konjšćina.

19. Državno natjecanje učenika u obrazovnom sektoru prometa i logistike

Godine 1996. uvedeni su programi upravnih referenata i tehničara PT prometa te se iste godine škola izdvojila iz Srednje škole Konjščina i počela raditi kao samostalna ustanova. Godine 2003. uveden je program tehničara za računalstvo, a 2008. program tehničara za logistiku i špediciju koji je zamijenio program tehničara PT prometa.

Sada se u školu upisuju učenici u četiri četverogodišnja programa: opću gimnaziju, upravne referente, tehničare za računalstvo i tehničare za logistiku i špediciju.

Škola radi u trokatnoj klimatiziranoj zgradi s klasičnim učioničkim prostorom te specijaliziranim kabinetima i laboratorijima koji se koriste za stjecanje strukovnih kompetencija. Unatrag nekoliko godina u fazama se dograđuje i rekonstruira školski prostor s ciljem stvaranja još boljih uvjeta za rad.

Uz brigu o obrazovanju učenika, veliki naglasak stavlja se i na odgojnu komponentu te se nastoji različitim izvannastavnim aktivnostima, programima i projektima razvijati socijalnu osjetljivost učenika i pozitivne životne vrijednosti.

Danas škola ima 511 učenika. Zalaganjem učenika i nastavnika postiže lijepe rezultate na županijskim i državnim natjecanjima, njeguje zaštitu okoliša te ima status ekoškole.

Državno povjerenstvo za provedbu natjecanja u obrazovnom sektoru promet i logistika

1. **Branko Mikulić**, dipl. ing., predsjednik povjerenstva
Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture, Zagreb, Prisavlje 14
2. **Kristina Miklaužić-Črnicki**, dipl. ing., tajnica povjerenstva
Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih, Zagreb,
Radnička cesta 37b
3. **mr. sc. Nenad Zuber**, član
Hrvatski autoklub, Zagreb, Avenija Dubrovnik 44
4. **Vlasta Perotić**, dipl. ing., članica
Škola za cestovni promet, Zagreb, Trg J.F. Kennedyja 8
5. **Maja Tabak**, dipl. ing., članica
Poštanska i telekomunikacijska škola, Zagreb, Trg J.F. Kennedyja 9
6. **Darko Jurković**, dipl. ing., član
Tehnička škola Zagreb, Palmotićeve 84
7. **Ivo Tunjić**, dipl. ing., član
Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih, Zagreb,
Radnička cesta 37b
8. **mr. sc. Franko Marnika**, član
Pomorska škola, Zadar, Ante Kuzmanića 1
9. **mr. sc. Željko Batistić**, član
Pomorska škola, Split, Zrinsko-frankopanska 36
10. **Renato Dudić**, dipl. ing., član
Srednja škola Ambroza Haračića, Mali Lošinj, Omladinska 10
11. **Zdenka Rogina**, dipl.iur., članica
Srednja škola Zlatar, Braće Radića 10, ravnateljica škole domaćina
natjecanja

Program održavanja državnog natjecanja učenika u obrazovnom sektoru promet i logistika

Srijeda, 22. travnja 2015.

- do 14.00 sati – dolazak svih sudionika, smještaj u hotel
- 14.00 – 18.00 sati - probna vožnja za vozače motornih vozila
- 18.00 sati - sastanak mentora i Državnog povjerenstva
- 19.00 sati – večera
- 20.00 sati – sastanak Državnog povjerenstva

Četvrtak, 23. travnja 2015.

- 9.00 sati – svečano otvaranje Državnog natjecanja
- 10.00 – 10.50 sati – izrada zadatka objektivnog tipa
- 10.50 – 11.20 sati – odmor
- 11.20 – 12.30 sati - izrada zadatka praktične primjene znanja
- 12.30 – 13.30 sati - ručak
- 13.45 – 14.30 sati - natjecanje iz daktilografije za disciplinu tehničar PT prometa
- 14.00 – 17.00 sati - natjecanje u vještini vožnje za vozače motornih vozila
- 14.30 – 18.00 sati – prezentacije samostalnih radova
- 19.00 sati – večera

Petak, 24. travnja 2015.

- 8.00 sati – objava privremenih rezultata
- 8.00 – 8.30 sati – vrijeme za žalbe i prigovore
- 8.45 sati – objava službenih rezultata
- 9.45 sati – podjela priznanja i nagrada, zatvaranje natjecanja

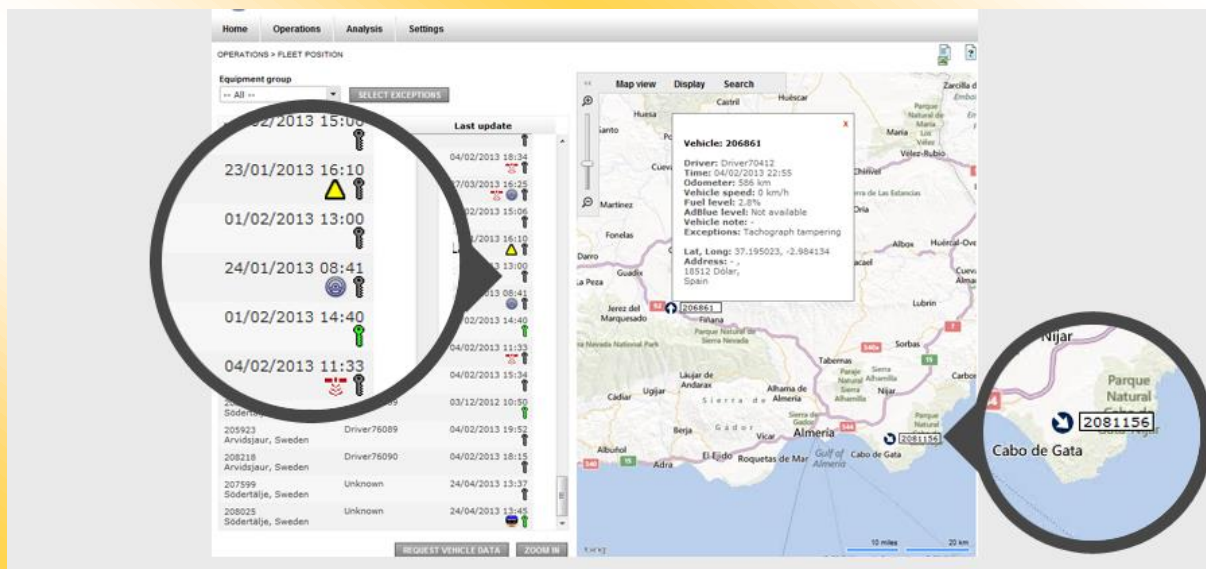
Disciplina: Pomorski nautičar

Rbr.	Prezime, ime (mjesto)	Mentori	Škola
1	BUŠIĆ, TONI	KONDIĆ, NIKŠA	POMORSKA ŠKOLA SPLIT
2	DOBROJEVIĆ, MARIN	KOŠTRO, ANTONIO	POMORSKO-TEHNIČKA ŠKOLA DUBROVNIK
3	KRNETA, TONI	KLARIN, TOMISLAV	POMORSKA ŠKOLA ZADAR
4	RAKIĆ, IVAN	LAKOŠ, DAVOR	PROMETNO-TEHNIČKA ŠKOLA ŠIBENIK
5	VIDULIĆ, JAKOV	BURIĆ, ALDINA	SREDNJA ŠKOLA AMBROZA HARAČIĆA MALI LOŠINJ
6	ZUBOVIĆ, IVAN	ŠAKAN, DAVOR	POMORSKA ŠKOLA BAKAR

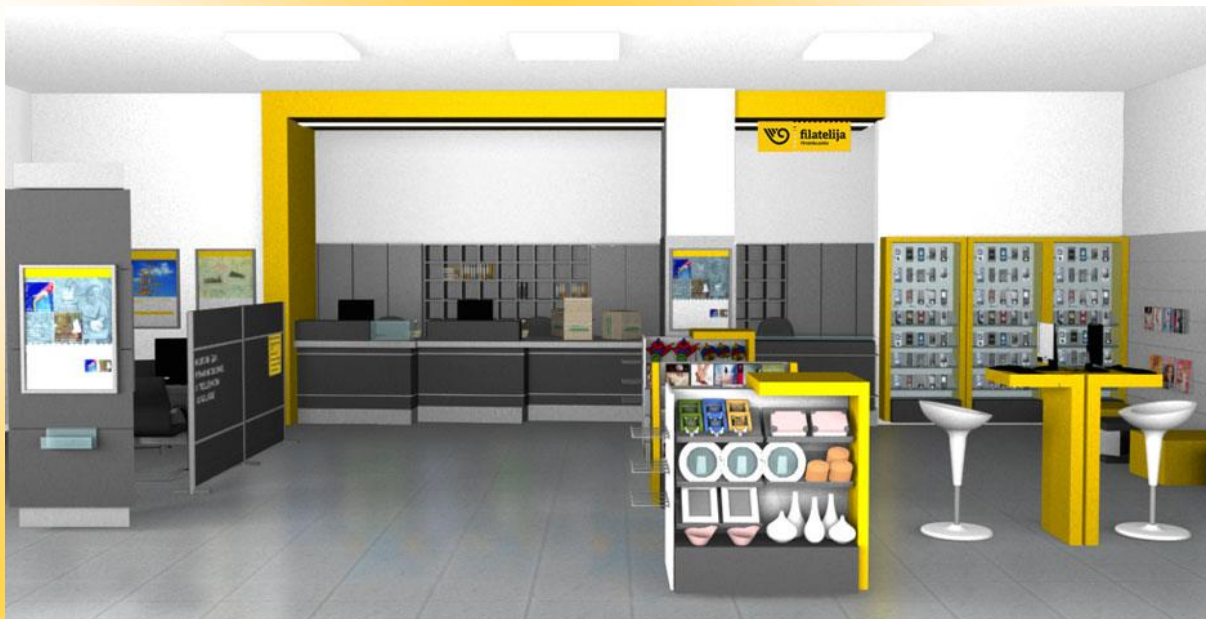

Disciplina: Tehničar cestovnog prometa

Rbr.	Prezime, ime (mjesto)	Mentori	Škola
1	AJDUKOVIĆ, JOSIP	DULIĆ, SLAVKO	ELEKTROTEHNIČKA I PROMETNA ŠKOLA OSIJEK
2	BRALIĆ, MARIO	MATEŠIĆ, SVJETLANA	PROMETNO-TEHNIČKA ŠKOLA ŠIBENIK
3	ČOLIĆ, IVANA	BAŽANT, MIROSLAV	TEHNIČKA ŠKOLA DARUVAR
4	GORJAN, MICHAEL	PETRAN, BOJAN	PROMETNA ŠKOLA RIJEKA
5	ILIJAŠ, JOSIP FERDINAND	DIVKOVIĆ, PAVLE	ŠKOLA ZA CESTOVNI PROMET ZAGREB
6	JAJČEVIĆ, DARIO	JUKIĆ-KOVAČEVIĆ, RADIJA	STRUKOVNA ŠKOLA SISAK
7	MANCE, KLAUDIJA	KOVAČIĆ, SMILJKA	GOSPODARSKA ŠKOLA ČAKOVEC
8	TOMAŠEVIĆ, MATEO	FILIPOVIĆ, BLAŽ	SREDNJA ŠKOLA ČAZMA
9	TROJAK, JANKO	KOŠČAK-LACKOVIĆ, ANDREJA	STROJARSKA I PROMETNA ŠKOLA VARAŽDIN
10	URTAJL, DENIS	MISER, DRAŽEN	PRVA SREDNJA ŠKOLA BELI MANASTIR
11	ŽERJAV, JOSIP	PRKUT, MILAN	SREDNJA TEHNIČKA PROMETNA ŠKOLA SPLIT

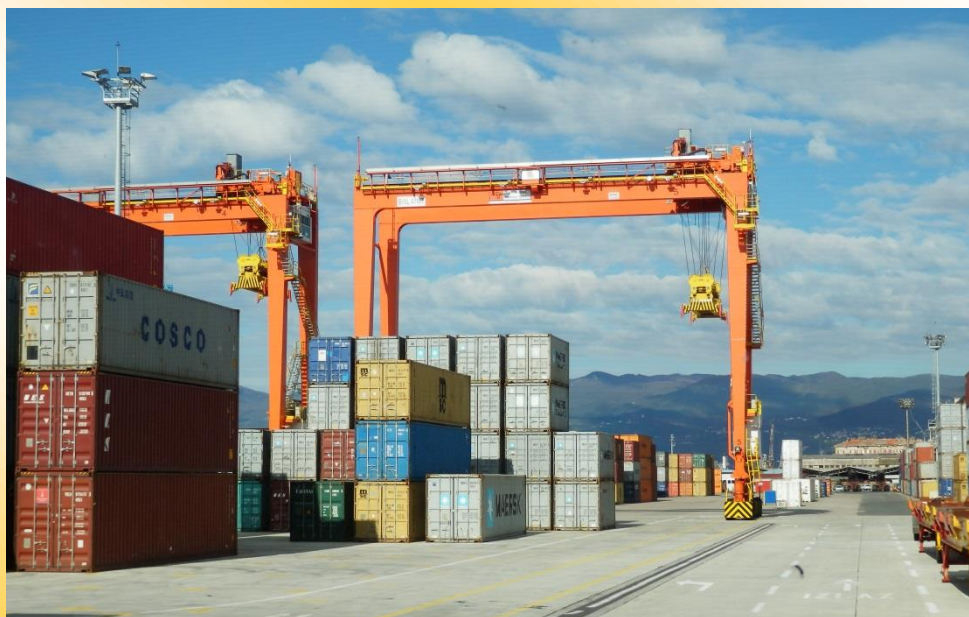
Disciplina: Tehničar PT prometa

Rbr.	Prezime, ime (mjesto)	Mentori	Škola
1	ANTUNOVIĆ, ANTO	BRZAK, KRUNOSLAV	POŠTANSKA I TELEKOMUNIKACIJSKA ŠKOLA ZAGREB
2	KAREGA, ŽELJANA	BAŠELOVIĆ, DALIBOR	PROMETNO-TEHNIČKA ŠKOLA ŠIBENIK
3	MELVAN, ANĐELA	BARANOVIĆ, IVAN	SREDNJA TEHNIČKA PROMETNA ŠKOLA SPLIT
4	POLJANČIĆ, DAMJAN	RIMPF, FRANJO	PROMETNA ŠKOLA RIJEKA

Disciplina: Tehničar za logistiku i špediciju

Rbr.	Prezime, ime (mjesto)	Mentori	Škola
1	BARBARIĆ, BOŽIDAR	ŠOŠA, MURISA	TEHNIČKA ŠKOLA ZAGREB
2	BOŠNJAK, MANUEL	MISER, DRAŽEN	PRVA SREDNJA ŠKOLA BELI MANASTIR
3	ĐURIĆ, LUCIJA	KOCMAN, ANITA	POMORSKA ŠKOLA ZADAR
4	GRABUŠIĆ, SILVESTAR	JAVOREK, DIANA	SREDNJA ŠKOLA ZLATAR
5	JURENEC, MATEJA	LONČAR KOČIĆ, DARINKA	STROJARSKA I PROMETNA ŠKOLA VARAŽDIN
6	MIHINAC, ANTONIO	LUKIČEK, MILJENKO	ŠKOLA ZA CESTOVNI PROMET ZAGREB
7	ŠKUBONJA, LUKA	BILIĆ, MARIJAN	PROMETNO-TEHNIČKA ŠKOLA ŠIBENIK
8	ŠURIJA, ENA	MEŠTROVIĆ, TONI	POMORSKA ŠKOLA SPLIT
9	ZANJKO, TAJANA	VRŠIĆ, ANDRIJANA	GOSPODARSKA ŠKOLA ČAKOVEC

Disciplina: Tehničar za željeznički promet

Rbr.	Prezime, ime (mjesto)	Mentori	Škola
1	BAJT, SANJA	ŠAJN, MAJA	OBRTNIČKA I TEHNIČKA ŠKOLA OGULIN
2	DIKIĆ, VEDRAN	ČALIĆ, VESNA	TEHNIČKA ŠKOLA ZAGREB
3	PAJIĆ, MARTINA	GLAD, SVJETLANA	ŽELJEZNIČKA TEHNIČKA ŠKOLA MORAVICE
4	PIRIĆ, STIPE	ČAPLJA, SENAD	SREDNJA TEHNIČKA PROMETNA ŠKOLA SPLIT

Disciplina: Vozač motornog vozila

Rbr.	Prezime, ime (mjesto)	Mentori	Škola
1	BIOČIĆ, ANĐELO	KLJENAK, LJUBOMIR	OBRTNIČKO-INDUSTRIJSKA ŠKOLA U IMOTSKOM
2	BOROMISA, NENAD	LUJANAC, IGOR	TEHNIČKA ŠKOLA DARUVAR
3	CULEK, DARIO	BUBLIĆ, STJEPAN	STRUKOVNA ŠKOLA SISAK
4	ČIVIĆ, TONI	MISER, DRAŽEN	PRVA SREDNJA ŠKOLA BELI MANASTIR
5	DAUTOVIĆ, EDI	SAMARDŽIĆ, VJEKOSLAV	INDUSTRIJSKO-OBRTNIČKA ŠKOLA SLAVONSKI BROD
6	FAK, DŽANI	PALAIĆ, VLADIMIR	PROMETNA ŠKOLA RIJEKA
7	FORO, NATHAN	KOVAČEK, JOSIP	ELEKTROTEHNIČKA I PROMETNA ŠKOLA OSIJEK
8	KOLAR, NIKOLA	POTKONJAK, MILKA	STRUKOVNA ŠKOLA ĐURĐEVAC
9	KRSTULOVIĆ, BRUNO	SOLDO, BORO	SREDNJA TEHNIČKA PROMETNA ŠKOLA SPLIT
10	KUZMAN, LUKA	NOVAK, STJEPAN	GOSPODARSKA ŠKOLA ČAKOVEC
11	LJUBIČIĆ, ANTONIO	PERIŠA, MARIO	PROMETNO-TEHNIČKA ŠKOLA ŠIBENIK
12	MILANOVIĆ-LITRE, MARIO	BARAĆ, MARICA	TEHNIČKA I INDUSTRIJSKA ŠKOLA RUĐERA BOŠKOVIĆA U SINJU
13	PETKOVIĆ, ANTE	LEONTENKO, IVANA	SREDNJA ŠKOLA METKOVIĆ
14	PRAŠNJAK, JURICA	ANTUNOVIĆ, ŽELJKO	STROJARSKA I PROMETNA ŠKOLA VARAŽDIN
15	TUDEK, NIKOLA	KUČINA, TOMISLAV	ŠKOLA ZA CESTOVNI PROMET ZAGREB

Disciplina: Zrakoplovni prometnik

Odlasci / departures							12:18
Planirano Scheduled	Očekivano Estimated	Broj leta Flight	Za To	Izlaz Gate	Napomena Remark		
15:25		CROATIA AIRLINES STAR ALLIANCE OU 674	Zagreb via Pula	01			
16:35		RYANAIR FR 4882	Frankfurt Hahn				
20:55		RYANAIR FR 8389	Stansted				
22:25		CROATIA AIRLINES STAR ALLIANCE OU 632	Pula	01			
Subota / Saturday 27.10.							
06:50		CROATIA AIRLINES STAR ALLIANCE OU 631	Zagreb	01			
07:40		germanwings 4U 975	Cologne				
11:20		germanwings 4U 2967	Stuttgart				

Rbr.	Prezime, ime (mjesto)	Mentori	Škola
1	IVOŠ, PATRICIJA	BOC, KARMELA	ZRAKOPLOVNA TEHNIČKA ŠKOLA RUDOLFA PEREŠINA
2	PRCELA, MARA	ŠARIĆ, SANDRA	SREDNJA TEHNIČKA PROMETNA ŠKOLA SPLIT

Popis tema za samostalne radove

DISCIPLINA: POMORSKI NAUČAR

1. Karakteristike oceana na zemlji - Pomorska škola Split
2. Manevriranje brodom pomoću tegljača - Pomorska škola Split
3. Navigacijski instrumenti u povijesnoj zbirci - Srednja škola Ambroza Haračića. Mali Lošinj
4. Pravila za preživljavanje - Pomorska škola Zadar
5. Spašavanje helikopterom - Pomorsko--tehnička škola Dubrovnik
6. Sprječavanje onečišćenja morskog okoliša - Prometno-tehnička škola Šibenik

DISCIPLINA: TEHNIČAR PT PROMETA

7. Davatelji kurirskih usluga - Prometna škola Rijeka
8. Marketinški mix – Srednja tehnička prometna škola Split
9. Odgovornost Hrvatske pošte d.d. u prijemu i otpremi pošiljke s opasnim sadržajem s posebnim osvrtom na pošiljke koje se prevoze zrakoplovima - Poštanska i telekomunikacijska škola Zagreb
10. Tehnologija obavljanja usluge hp express - Prometno-tehnička škola Šibenik

DISCIPLINA: TEHNIČAR ZA ŽELJEZNIČKI PROMET

11. Integrirani prijevoz putnika - Tehnička škola Zagreb
12. Kontrola zauzetosti (slobodnosti) kolosijeka - Željeznička tehnička škola Moravice
13. Modernizacija željezničko-cestovnog prijelaza Ogulin - Obrtnička i tehnička škola Ogulin
14. Motorne garniture za prijevoz putnika - Srednja tehnička prometna škola Split

DISCIPLINA: TEHNIČAR CESTOVNOG PROMETA

15. Autodizalice kao prekrajna mehanizacija - Srednja škola Čazma
16. Automatizirani mjenjači - Prva srednja škola Beli Manastir
17. Nabava vozila u poduzećima koja se bave prometom - Elektrotehnička i prometna škola Osijek
18. Opasnost u prometu može se čuti - Gospodarska škola Čakovec

19. Organizacija i provedba izletničkog putovanja - Prometno-tehnička škola Šibenik
20. Praćenje rada i upravljanje voznim parkom u realnoj i vježbeničkoj prijezovnoj tvrtki - Strojarska i prometna škola Varaždin
21. Prijevoz nafte i naftnih derivata - Strukovna škola Sisak
22. Prijevoz ukapljenog naftnog plina u cestovnom prometu - Prometna škola Rijeka
23. Punionice za električne automobile - Škola za cestovni promet Zagreb
24. Upravljanje prometnom na raskrižju - Srednja tehnička prometna škola Sisak
25. Vozilo kao čimbenik sigurnosti prometa - Tehnička škola Daruvar

DISCIPLINA: ZRAKOPLOVNI PROMETNIK

26. Padobranstvo - Srednja tehnička prometna škola Split
27. Usporedba prijevoza putnika i prtljage komercijalnim i niskobudžetnim zračnim prijevoznikom unutar Europe - Zrakoplovna tehnička škola Rudolfa Perešina, Velika Gorica

DISCIPLINA: TEHNIČAR ZA LOGISTIKU I ŠPEDICIJU

28. Budućnost prometa u EU - Škola za cestovni promet Zagreb
29. Carinski postupak i dokumentacija pri uvozu robe u Republiku Hrvatsku iz trećih zemalja i Europske unije - Gospodarska škola Čakovec
30. Distribucijski centar Konzum Dugopolje - Pomorska škola Split
31. Faze i dokumenti u procesu uvoza robe - Srednja škola Zlatar
32. Kalkulator izračuna prijezovnine - Tehnička škola Zagreb
33. Luka Zadar – Gaženica - Pomorska škola Zadar
34. Primjena informacijskih sustava u djelatnostima logistike i špedicije - Strojarska i prometna škola Varaždin
35. Utjecaj cestovnih prijezovnih sredstava na logističko-distribucijske lance - Prva srednja škola Beli Manastir
36. Značaj luke i lučkih terminala u prometu robe – Prometno-tehnička škola Šibenik

Moda naših prabaka i pradjedova

Narodne nošnje Hrvatskog zagorja

U Hrvatskom zagorju sačuvala se do danas jednostavna nošnja koja se nije značajnije promijenila još od kraja 19. stoljeća. Bjelina domaćeg lanenog platna za izradu nošnje i jednostavnost ukrasnog veza na njezinim osnovnim dijelovima ostale su glavne i prepoznatljive značajke sačuvanih ženskih nošnji tzv. „bijelog Zagorja“.

FRIZURA DJEVOJKE -

razdjeljak po sredini glave, na zatiljku ispletene *kite* koje se ukrašavaju crvenim *mašinim* (trakom)

OPLEČEK - u novije vrijeme javlja se košulja koja se od oplečka razlikuje po duljini stražnjeg dijela

LAJBEK (prsluk) crne boje

ŠURC (PREGAČA) - *falde* po cijeloj površini i čipka oko ruba čine jedini ukras, kasnije se javljaju cvjetni motivi

JANJKA - nabrani *šos* (suknja) spojen u struku s prslukom

ČRNI ŠKRLJAK

LAJBEK (prsluk) crne boje

KOŠULJA

HLAČE - bijele, utaknute u *škornje*

ŠKORNJI

Ženska i muška narodna nošnja

Izvor: „Hrvatske narodne nošnje“
autora Ivica Ivankovića

Zagorski recepti

Iz stare bakine kuharice...

Biskvit od kukuruznog brašna

Sastojci:
6 jaja
8 žlica šećera
4 žlice kukuruznog brašna
1 limun
orasi, pekmez

Upute:
Žumanjke miješamo pola sata sa šećerom, dodamo kukuruzno brašno i sok od limuna, na kraju dodamo snijeg od bjelanjaka. *Protvan* namažemo i posipamo kukuruznim brašnom i pečemo 20 minuta. Pečeno posipamo sa šećerom i orasima. Na isti način možemo napraviti tortu, samo ako je pečemo u okruglom kalupu i prerežemo na pola i *filjamo* pekmezom.

Koščićni kolač

Sastojci:
3 cijela jaja
10 dkg šećera
malo soli
0,5 l vrhnja
žličica sode bikarbone

Kajkavsko narječje

Na naša pitanja što znače zaboravljeni kajkavizmi **gudica**, **gmajne**, **zatelebati se**, **panklec**, **kneček**, **priglin**, **trajbar**, **palutka**, **teleček** odgovarali su učenici trećih razreda. Njihovi su odgovori bili vrlo maštoviti, ali većinom netočni.

GUDICA - njuška, udica, brnjica za pse ili kanibale (= **okrugli kamen koji služi kao lopta za sport**)
“gudičivanje - zagorska

30 dkg kukuruznog brašna
koštice od buče

Upute:
Izmiješaj jaja sa šećerom, solju, domaćim kiselim vrhnjem i kukuruznim brašnom. Dobivenu smjesu izlij na tanko namašćen *pleh* i pospi košticama od buče (tako da površina bude pokrivena). Peći 45 minuta na 180 stupnjeva!

Domaći kruh s brašnom od groždanog tropa

Sastojci:
oko 1 kg kukuruznog brašna
oko 1 kg brašna od groždanog tropa
soli prema potrebi
1 kvas
voda (oko 1l)

Upute:
Oba brašna prosijemo kroz gusto sito, svako posebno. Vodu stavimo da provrije i njome prelijemo kukuruzno brašno. Drvenom žlicom promiješamo i ostavimo da se ohladi u

posudi pokrivenoj krpom. Kad se ohladi, dodamo brašno od tropa, sol i prethodno pripremljeni kvas te po potrebi vode. Sve dobro promiješamo i rukama mijesimo sve dok se tijesto ne odvaja od zdjele i ruku. Tada tijesto ostavimo na toplom počivati oko sat, sve dok se ne digne. Od dignutog tijesta oblikujemo kruh i stavimo ga u kalup te peći. Prvih pola sata, tj. dok kruh ne dobije koricu, temperatura pečenja je 180 stupnjeva, a potom je smanjimo.

Klipići

Sastojci:
1 kg glatkog brašna
1 dcl ulja
10 dkg masti
2 kocke kvasa, malo soli i mlijeka po potrebi

Upute:
Zamijesi tijesto (ne premekano), pusti da se dvostruko digne pa ga premijesi. Pravi klipice koje možeš puniti slatkim ili slanim nadjevom. Posloži na *protvan* da se dižu, prije

pečenja namaži žumanjkom. Peći u dobro zagrijanoj pećnici.

Pita od buče

Sastojci za biskvit:
60 dkg brašna
20 dkg šećera
25 dkg margarina
1 prašak za pecivo
2 jaja
malo limuna
malo ruma
umijesi s malo vrhnja

Upute:
Kilogram naribanih buča osoliti i ocijediti. Bučama dodati nasjeckanih 5 listova zelja (prethodno prokuhanoga 10 - 15 minuta) i žlicu do dvije nasjeckanog peršina. Tome dodati 2 jaja, pola dcl ulja i jednu šaku krušnih mrvica. Soli po potrebi. Peći 15 minuta, a nakon toga prelići kiselim vrhnjem i dalje peći 10 minuta.

Izvor: Novinarska grupa SŠ Zlatar

del...“(= radni stol)

KNEČEK - mali dečec, bačva, koljeno, mali zločesti nečak (= **panj**)

TRAJBAR - „bar probaj“, veseljak, kuhača, kolač od “trajbanih” jaja, mikser, ajvar (= **gonič stoke sa sajma**, “zagorski kauboj“)

PRIGLIN - pingvin, krivo napisan kriglin, tip koji se prignul (= **sitno drvo za potpalu**)

PALUTKA - autohtona verzija zagorske patke, lutka za napuhavanje, lopta, lutka za patke, prastara lutka, palica (= **polovica glave zelja**)

TELEČEK - ocijenio Mirza Čuček, zagorska vrsta teletabisa, dio pečene kravice (= **ruksak**)

Izvor: Novinarska grupa SŠ Zlatar

Ves gad

To gricka, to rošta. Od jutra do sutra ne prestaje. Od da su štoki od vrat pobedasteli, ne spim h svoje sobe. Ona mi je same za obljeku. Da se preslečem, pogledam bilježnicu i tak to. Same po danu. Po noći ni za živu glavu nej nutre išla.

Došle je do toga da spim h dnevne na katu. Ilji ti, noćne. Če je glji z zidem spojena z sobu, mene paše. Barem sam menje h strahu od termitov. Teške podnosim promene. Kmica me nerviera pa obavezne hvužgem TV. Pratim Mentalista na RTL-u. Stisnem žouti gomb za samoisključenje na tri fitalje vure. Pod reklama nadobudne otprem hrvatski. Vladimir Vladimirovič Majakovski! Pa ti povede sad. Nekak mi je bolji ov Jesenjln. Selski čovek, a i volim jesen. *Posljednji sam pjesnik sela.*

Od naših modernistov najbolji mi je Nehajev. Em je v mojem Loboru saki drugi čovek Đuro Andrijašević, ilji ti Jura po domači, em mu prezime nekak na ruske vlječe. Te moderni Rusi pravi su frajeri. Za razliku od onih cvilindreti z romantizma, ovi su kuhani i pečeni bojemi. Hercig kak termiti, čim dalje od doma. Reklame su fajrunt pak mam zaprem knjigu. Od vekše koristi mi je da ju denem pod vanjkuš. Pri bu se tak pretočile h glavu, nek da čitam kak bedasta.

Kad sme već pri pretakanju, ljetes je branje na slabem prešle. Grozdi pljesnivi, hampari prazni. Pazi kakve i kulike bu opče to vina zišle. To nikak ne bi bile dosta Jure Andrijaševiću i njegovem kolegama za mesec dan. Riešilji bi oni to jednu večerku. Deda računa da bi od 200 litri mošta i 80 kil cukara sikkak trebale ziti 900 litri vina. *Nemaj straha! Umiri se, draga! Tieši on babu.* To ti je rušenje tradicije i dinamika suvremenog svijeta.

Stari krevet mi fali kak ciganu zoubi. Ov otoman same odmaže. Kak da spim na poutu. Tiešim se z stručnem riečnikom. Dr. Oz veli da je trde i pretrde dobre za križa. Pleča trpiju, ali križa su križa, složila bi se moja baba. Prati ona toga šoua kak h cirkve nedeljne čitanje. Ze strane si male i ja pogledam. Tlak, jagode, kolesterol. Sve to vodi jene k drugamu. Neminovna smrt! *Umrem li, / ostavite balkon otvoren.* Priroda je jake bitna, al koj kad nemrem spati na mokre trave i blatu od večnoga dežda, a niti balkona nemam. Ake me termiti čim pri ne ostaviju na miru, postala bum sprepečena bojemica. Jesuš Kristuš, te bi bile radikalne rušenje tradicije!

Ziešem pomanju. Brže, bolje, ciegar se spravlja h novi radni dan. Najrejši spat. Ali, *Jao!* Moj krik na rujanski rat termita. Pak gricka, pak rošta! Naizmjenične. Gric sim, gric tam. Preselili su se z štoka h sobe na strop h noćnu. Otkud zviraju? Z najž, taman ober otomana. Nekak kak da ih već osietim ober nuog nek ober glave. Još nam je te zime Slavač Piškarov, prvi sused, postavljaj steklenu vounu, zmiešaj gipsa, morta i kak to već dalje ide. Niesam zidar pa ne znam koj je najbolje, ne zna ni Slavač kak bi trebal znati. Ves gad rajta se i rajta. Pametni su ti termiti. Na svijetu same tri vrste ne znaju za strah. Rusi, mala deca, i na moju žalost, termiti. Koj sam sad? Termiti se ne gasiju. 04:59, a alarm sam narihtala h 5.30. Moždane vijuge gruntaju. Automatske pisanje, rekli bi nadrealisti. Prve mi je da nem spala. Druge, žeja me prijemlje. Idem si po mljiek a h kuhinju. Nateknem papuče, prejdem hodnik i slalom po štenga. Niesam si baš svoja kad se ne naspim. Frižider me oboril ko nigdar pre. Zagledala sam se h njega kak deva h Sahare na pojilištu. Fatamorgana. I tu vidim termita! Čistokrvi mešanec od partije z najž. Zake to? Mama je sou silu štela viečnu kuhinju pak sme hu te ime i frižider zamotali h drieve. Stručne bi se rekle da je ugradbeni. Ona veli da je drieve viečne, a kak je vraga viečne kad ga je termit h momentu oglobal do biele tehnike?! Luda sam. Mam me je žeja prešla. Štera bojemica, pijem same mljieke i kamilicu! Odletela sam h sobu da se obljećem za školu. Još sam prešla do kupaone oprati zoub e i pogledati se h zrcale. Za zahod nije bile potrebe jer niesam imela koj, kad ni gout mljiek a niesam spila. Brže, bolje, obuvam se. Same sam desnu zažnerala, lji evu niesam stigla, niesam mogla. Termiti vu mene i okoli mene. Ne pušča me nutarnji nemir... *odveć rano zamoren životom / samo čemer osjećam u sebi.*

Jemljem ruksak i pešačim do dedine hiže. Deda živi stou pedeset devet koraki od mene. Pri njem mene i mojuga brata sake jutre dočaka friški miris kamilice. To ti je narodna tradicija, svetlost mojemu životu! Čez oukne od njegve kuhinje vidi se brieg na šterem se obrača bus za školu. Kad odzgor bus krene, kreneme i mi. Dojdem k dede i spijem čaj. Deda veli da je ves gad krenul. „Hvaljen Isus i Marija!“ pozdravljam se z dedu i bežim na stanicu. „Ne razmem, deda, kakev ves gad?“ Nie me čul. Na stanice gruntam kam krečuju termiti, da bar hočuju okupirati školu najmanj mesec dan. Sam Boug da bus nie drveni. Termiti bi ga obrnuli kak Jesenjln Izidoru Duncanovu.

Skopčala sam! Ves gad zapraf je West gate! Deda tak čita veljiki natpis na našem busu šteri inače vozi za West gate. On ne pozna i ne vouli urbane stvari, a kamuli tek tuđe rieči. West gate je za njega veljiki termit.

Znieram odvezanu lji evu šuzu. Treba znati. Deda zna. Bežal je za menu do stanice same da mi veli: *Lijeva! Lijeva! Lijeva!*

Orginalna metafora! Deda i Majakovski spašavaju svijet, a niti se ne poznaju! Ak bum ja termitem ponavljala stihove veljikuga Majakovskuga, sigurne bum zrušila cielu partiju njih, ili buju bar prešli na lji evu stran ceste, k Slavaču zidaru. Ves gad, nutarnji čemer: *Lijeva!*

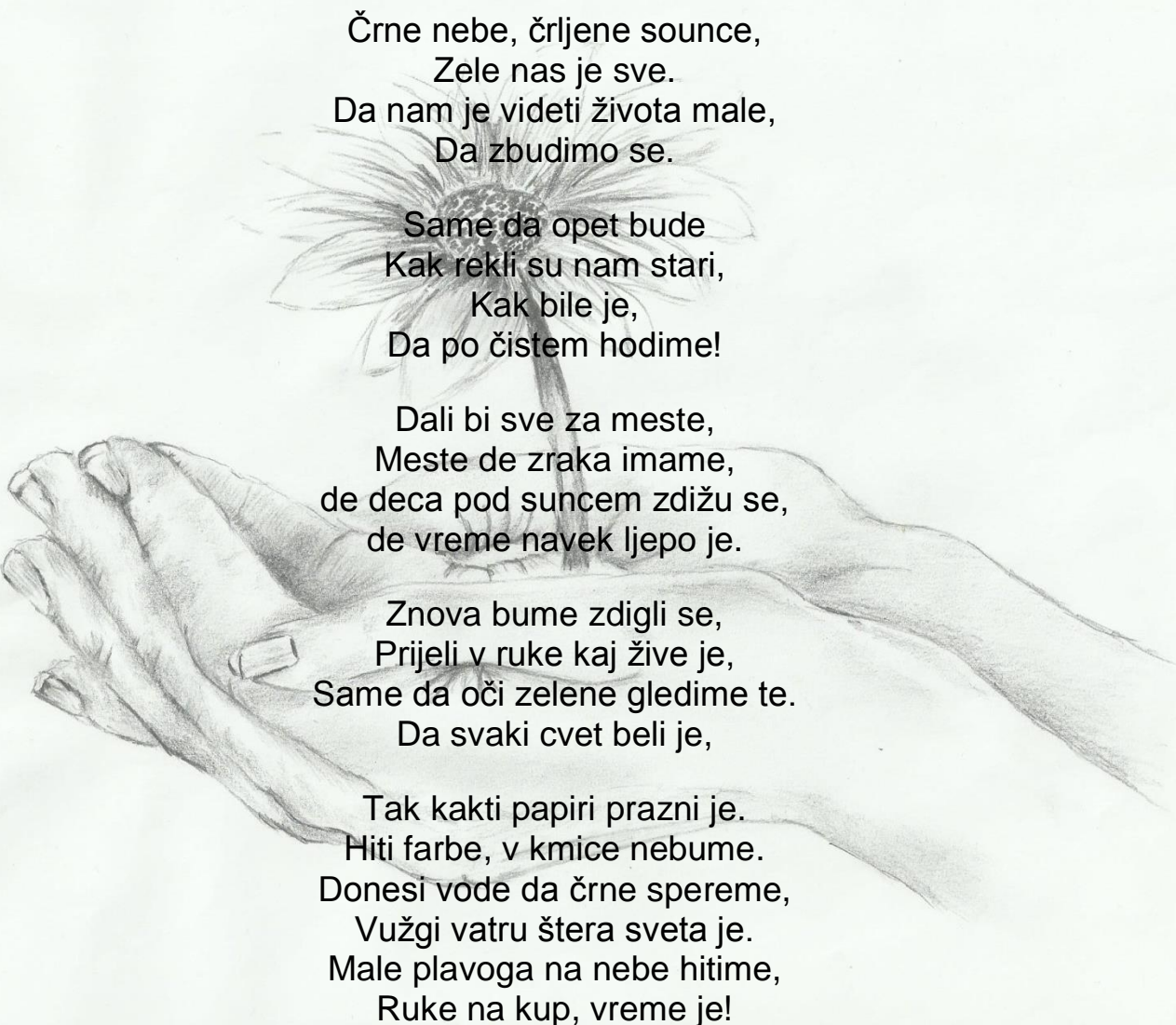
Katarina Plancutić, 4.g

Mentor: Ljerka Gajski Markulin

Rad nagrađen 2. nagradom na Nagradi Gjalski šk. god. 2014./2015.

Ekohimna Srednje škole Zlatar

Življenje

Črne nebe, črjene sounce,
Zeles nas je sve.
Da nam je videti života male,
Da zbudimo se.

Same da opet bude
Kak rekli su nam stari,
Kak bile je,
Da po čistem hodime!

Dali bi sve za meste,
Meste de zraka imame,
de deca pod suncem zdižu se,
de vreme navek ljepo je.

Znova bume zdigli se,
Prijeli v ruke kaj žive je,
Same da oči zelene gledime te.
Da svaki cvet beli je,

Tak kakti papiri prazni je.
Hiti farbe, v kmice nebume.
Donesi vode da črne spereme,
Vužgi vatru štera sveta je.
Male plavoga na nebe hitime,
Ruke na kup, vreme je!

Himnu napisao:
Tin Borovčak, 2.g (šk. god. 2007./2008.)

Crtež nacrtala:
Valentina Kralj, 2.u (šk. god. 2014./2015.)

Naši ekoprojekti

„KAJ SU DELALI NAŠI STARI KAD NISU DELALI“

Srednja škola Zlatar u svome radu nastoji, uz obrazovna postignuća, istaknuti i važnost odgojne komponente različitim aktivnostima u tom segmentu. Svakodnevno smo preplavljeni temama poput nasilja, ovisnosti, suicida, krađe, korupcije... i nekako nam se čini da je u javnosti veliki naglasak isključivo na negativnim društvenim pojavama. Smatramo da je mladima potrebno ponuditi i nešto pozitivno i drugačije kako bi se skrenula pažnja na jednostavne i lijepe stvari iz svakodnevnog života te kako bi se kod mladih razvijalo domoljublje i svijest o bogatstvu kulturnog nasljeđa našeg zavičaja.

Zato smo osmislili projekt iz područja etnologije na temu provođenja slobodnog vremena te suvremenih i tradicionalnih oblika zabave. Projektom pod nazivom „Kaj su delali naši stari kad nisu delali“ željeli smo napraviti usporedbu u načinu i kvaliteti provođenja slobodnog vremena u prošlosti i danas na području Krapinsko-zagorske županije. Osim toga, željeli smo prikupiti igre koje su igrali naši stari i upoznati učenike s nekim tradicionalnim aktivnostima. Krajnji je cilj projekta bio potaknuti učenike na raznovrsnije provođenje slobodnog vremena i razvijanje svijesti o vrijednostima naše kulturne baštine.

Priručnik „Kaj su delali naši stari kad nisu delali“ završna je aktivnost ovog projekta i predstavlja svojevrsno zaokruživanje svega što smo u projektu radili. Priručnik je zamišljen kao instrument svakodnevne upotrebe u odgojno-obrazovnom radu, a sastoji se od četiri dijela. U prvom se dijelu čitatelji mogu detaljnije upoznati s projektom „Kaj su delali naši stari kad nisu delali“ i tijekom njegovih aktivnosti. Drugi dio uključuje opis metodologije i rezultata istraživanja o slobodnome vremenu nekad i danas. U trećem su i četvrtom dijelu opisane neke od tradicionalnih igara koje smo prikupili. U prikupljanju igara sudjelovala je većina učenika naše škole te je prikupljeno sedamdesetak različitih igara. Nakon obrade prikupljenih materijala u priručnik su uvrštene trideset i dvije igre. Od toga je dvadeset i šest igara izvorno prikupljeno na području Hrvatskog zagorja, a preostalih šest igara dolazi iz drugih krajeva te su u priručnik uvrštene kao dodatak.

Nadamo se da će igre zaživjeti i da ćemo pretvaranjem usmene predaje i sjećanja naših starih u pisanu riječ omogućiti trajno čuvanje tog segmenta prošlosti.

„KAK SU SE LIJEČILI NAŠI STARI“

Vođeni starom i poznatom poslovicom da "za svaku bolest postoji cvijetak", u suradnji s našim učenicima koji su svoje djelovanje i upite proširili na bake, djedove i starije sumještane, nastavili smo razvijati projekt SŠ Zlatar s temom sakupljanja znanja naših starih o pojedinim područjima. Opet nam je krajnji cilj, kao i tijekom prvog projekta "Kaj su delali naši stari kad nisu delali", bio poticanje učenika na raznovrsnije provođenje slobodnog vremena te razvijanje svijesti o blagodatima prirode i njezinu bogatstvu koje možemo upotrijebiti za ublažavanje svakodnevnih tegoba i cjelokupno bolje funkcioniranje organizma.

Liječenje raznovrsnim ljekovitim biljem može biti vrlo koristan produžetak službene medicine ili svakodnevna pomoć koja će nas opet višestruko zbližiti s prirodom. Potvrđeno je da je korištenje pripravaka od ljekovitog bilja manje nasilno prema našem tijelu, a njegovi su učinci dugotrajniji. Međutim, u upoznavanje raznih vrsta ljekovitog bilja te njegovu obradu potrebno je uložiti puno truda i strpljenja pa smo ovim priručnikom željeli dati naš doprinos.

U njemu možete naći iscrpne opise najčešće korištenog ljekovitog bilja te provjerene recepte za ljekovite pripravke koje su koristili naši stari.

Impressum

19. Državno natjecanje učenika u obrazovnom sektoru prometa i logistike

Izdavač:

Srednja škola Zlatar
Braće Radića 10
49250 Zlatar

e-mail: ss-zlatar@kr.htnet.hr

web: www.ss-zlatar.skole.hr

Organizacijski odbor:

Stjepan Pisačić, dipl. ing.
Zdenka Rogina, dipl. iur.
Diana Javorek, dipl. oec.
Goran Šalika, dipl. ing.
Ivančica Tomorad, prof.
Silvija Nestorović Dujmović, prof.
Damjan Zagorec, dipl. inf.
Mladen Pavetić, dipl. oec.
Josipa Hopek, prof.
Marina Varga, suradnica

Fotografije:

Srednja škola Zlatar
<http://www.beltronic.com> (7. 4. 2015.)
<http://www.posta.hr> (7. 4. 2015.)
<http://www.zeljeznice.net> (7. 4. 2015.)

Naklada:

120 komada

